

MATERIÁL PRO RADU MĚSTA č. 41

DNE: 20.04.2020

JEDNACÍ ČÍSLO: 660/2020/KS

NÁZEV:

Příspěvek MHD 2019

ANOTACE:

Žádost dopravce o doplatek kompenzace ztráty z MHD za rok 2019 a žádost o příspěvek při nouzovém režimu MHD v důsledku mimořádné situace COVID.

NÁVRH USNESENÍ:

Rada města po projednání **bere na vědomí**

1. Žádost dopravce MHD – společnosti ZDAR, a.s., Žďár nad Sázavou, IČ: 46965815 o navýšení účelového příspěvku za rok 2019 dle smlouvy „O zajištění provozu městské autobusové dopravy ve Žďáře nad Sázavou a příspěvku na tyto služby“ uzavřené s městem dne 1.12.2009 ve znění jejích dodatků, a to ve výši **581 tis. Kč**.
2. Žádost o dohodu: Aktuální situace – dopady koronaviru na provoz MHD a **pověřuje** starostu a místostarostku města, aby jednali s dopravcem o možnostech řešení této mimořádné situace.

Starosta města:	Místostarosta města:	Místostarostka města:
Tajemník MěÚ, Úsek tajemníka a správy MěÚ:	Odbor majetkoprávní:	Odbor komunálních služeb:
Odbor finanční:	Odbor dopravy:	Odbor rozvoje a územního plánování:
Odbor stavební:	Odbor školství, kultury, sportu a marketingu:	Odbor sociální:
Odbor občansko-správní a OŽÚ:	Odbor životního prostředí:	Oddělení informatiky:
Odd. fin. kontroly a inter. auditu:	Oddělení projektů:	Krizové řízení:
Městská policie:	Regionální muzeum:	Technická správa budov města:
Zpracoval:	Předkládá:	

Název materiálu: Příspěvek MHD 2019

Počet stran: 3

Počet příloh: 3

1. Žádost dopravce o vypořádání ztráty z MHD roku 2019
2. Ekonomika MHD - neveřejné
3. Žádost dopravce – příspěvek v nouzovém stavu

Popis

1. Dopravce v souladu s dodatkem č. 18 smlouvy „O zajištění provozu městské autobusové dopravy ve Žďáře nad Sázavou a příspěvku na tyto služby“ uzavřené s městem dne 1.12.2009 ve znění jejích dodatků (dále i jen Smlouva) předložil celkový výkaz nákladů a tržeb z přepravní činnosti za rok 2019.

Při jeho zpracování se řídil dle metodického pokynu ministerstva dopravy (MD) s tím, že účtování dopravce je členěno na jednotlivá střediska, kdy „MHD Žďár nad Sázavou“ dopravce vede jako samostatné středisko.

Celková kompenzace/příspěvek vyplacená městem za rok 2019 činila v souladu s rozpočtem města 9 mil. Kč. Dopravce avizoval navýšení nákladů proti rozpočtované částce ve výši 500 až 1.000 tis. Kč a nyní s celkovým výkazem skutečných nákladů a tržeb žádá o doplacení kompenzace za rok 2019, a to po projednání původních návrhů se zástupci města dne 15.4.2020 ve výši 581 tis. Kč. Blíže viz přílohy.

Na navýšení účelového příspěvku a jeho úhradu bude v případě schválení příslušného rozpočtového opatření zastupitelstvem města následně navrženo uzavřít dodatek č. 19 Smlouvy.

2. Dne 15.4.2020 dopravce doručil městu Žádost o měsíční příspěvek po dobu nouzového stavu jako kompenzaci za omezení rozsahu MHD nad rámec smluvních možností (aktuálně provoz na úrovni cca 30% původního smluvního rozsahu). Dle kalkulace města by odpovídající příspěvek ve výši cca 40% (fixní náklady) za neodježděné kilometry mohl činit cca 300 tis. Kč/měsíc. Je na zvážení, zda a jakou formou takový příspěvek poskytnout – např. formu měsíční zálohy, která bude vyúčtována vůči skutečným nákladům za neprojeté kilometry vzniklým v důsledku omezeného režimu MHD v době nouzového stavu, tj. účelový příspěvek s vypořádání nejpozději do 30.09.2020. Nutno prověřit, jak je možné situaci řešit z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek.

Dopad do rozpočtu města

1. Navýšení výdajů o schválenou částku kompenzace 581 tis. Kč – zahrnuto v návrhu rozpočtového opatření č. 2 (590 tis. Kč).
2. Aktuálně bez dopadu do rozpočtu, při předpokládané výši měsíčního příspěvku 300 tis. Kč, po dobu omezeného režimu MHD s aktuálními jízdními řády nouzového stavu.

Geneze případu

- RM č. 29 dne 6.12.2019 usnesení č. 475/2019/OKS umožněno dodatkem č. 18 vypořádání a vyplacení účelového příspěvku na základě vyhodnocení skutečných výsledků hospodaření MHD za rok 2019 v roce 2020.
- RM č. 10 dne 11.03.2019 usnesení č. 155/2019/OKS: Rada města po projednání schvaluje zisk dopravce MHD za rok 2018 ve výši 55.764 Kč.
- Smlouva s dopravcem uzavřena 1.12.2009 následně uzavřeno 17 dodatků.

Návrh řešení

Viz. návrh usnesení

Varianty návrhu usnesení

-

Doporučení předkladatele

Viz. návrh usnesení

Stanoviska

-

Věc: Vypořádání ztráty z provozu hospodaření MHD za rok 2019

Níže zasíláme vysvětlení k vývoji hospodaření MHD za rok 2019. Jednotlivé body odpovídají řádkům dle předloženého výkazu Nákladů a tržeb z přepravní činnosti (číslo řádku v závorce). Příložené tabulkové porovnání obsahuje data za roky 2016 – 2019. Ke každému bodu je pak zároveň popsán vliv investice 4 nových vozidel ve 4.Q roku 2019.

1) Pohonné hmoty a oleje (zahrnuje naftu, CNG, AdBlue) [řádek výkazu 1]

Absolutní hodnota i hodnota na kilometr odpovídá hodnotám minulých let. Procentuální podíl na celkových nákladech nejnižší za poslední 4 roky - 19,1% [v roce 2018 to bylo 21,9%]. Investice nových busů na tuto položku nemá vliv.

2) Opravy – zahrnuje Pryžové obruče [Ř 2], Ostatní přímý materiál, energie (zahrnuje náklady na materiál pro opravy ve vlastní režii) [Ř 3], Opravy a udržování autobusů [Ř 7]

V porovnání s rokem 2018 došlo k nárůstu této položky v absolutních hodnotách o cca 460 tis. Kč, kdy ovšem cca 250 tis. z této částky souvisí se zprovozněním 4 pořízených autobusů (promítnuto v položkách materiálů a oprav). Zbývající nárůst o 200 tis. Kč má pak za následek stárnutí vozového parku – původ problému lze hledat opět v tom, že obnova vozového parku v rámci let minulých probíhala v omezeném režimu a dopady se tak promítly později. V případě, kdy by nedošlo k nasazení nových vozidel lze usuzovat, že opravy starších vozidel by si ve skutečnosti vyžádaly ještě další náklady. Zároveň číslo po odečtu vlivu nových busů je dokonce nižší než absolutní hodnota roku 2017.

3) Přímé mzdy [Ř 4]+ odvody do fondů [Ř 16]

Meziroční nárůst o cca 740 tis. Kč v absolutní hodnotě, což dělá 2,12 Kč / km. Výrazný růst této položky jsme avizovali již před více než rokem. Důvodem růstu je neustálý dvouciferný růst sazeb zaručené mzdy od roku 2016 a v té době provedené přeřazení řidičů autobusů do 5. skupiny prací, které tento růst ještě umocnilo. Pořízení nových autobusů nemá na tuto položku vliv.

4) Režijní náklady [Ř 13]

Tato položka meziročně vzrostla v absolutní hodnotě o 200 tis. Kč, procentuálně však za poslední roky kolísá mezi 4-6% celkových nákladů. Položka zahrnuje poměrné přeúčtování režijních nákladů, které

jsou z velké části tvořeny mzdami. Jedná se o režii samotné autobusové dopravy (cca 6,5% nákladů) a režii správní (cca 2,5% nákladů). Poměry přeúčtování jsou dané historicky dle výše mzdových nákladů jednotlivých činností (v tomto případě MHD) a nemění se, roste však absolutní částka, neboť mzdy

ISO 9001:2008

NÁKLADNÍ DOPRAVA / LOGISTIKA / OSOBNÍ DOPRAVA / CESTOVNÍ KANCELÁŘ / SLUŽBY MOTORISTŮM

ZDAR, a.s. Tel.: 00420 566 696 111

IČO: 46965815 » DIČ: CZ46965815 » Reg. v obchodním rejstříku u KS v Brně, odd. B/889

Jihlavská 759/4

Fax: 00420 566 696 197

Žďár nad Sázavou

E-mail: zdar@zdar.cz

CZ-591 01

www.zdar.cz

zaměstnanců autobusové dopravy rostou mnohem vyšším tempem než u ostatních činností, navíc v ostatních činnostech se snižuje počet zaměstnanců a autobusová doprava tak absorbuje vyšší režijní zátěž. Stejná metodika klíčování režii však byla použita po celou dobu trvání smlouvy a byla odsouhlasena i jinými objednateli dopravy. Vliv pořízení 4 nových autobusů na tuto položku je nulový.

5) Odpisy vozidel [Ř 5]

Meziroční nárůst o 102 tis. Kč proti roku 2018, který je způsobený pořízením 4 nových vozidel.

6) Pojištění (zaměstnanci, zákonné, havarijní) [Ř 9]

Pokračuje růst sazeb všech pojištění, meziročně o cca 110 tis. Kč. Vliv nových pořízení nových aut je pouze cca 40 tis. Kč. V absolutní hodnotě nižší než např. s rokem 2016.

7) Ostatní přímé náklady [Ř 12]

Tato položka meziročně vzrostla o cca 270 tis. Kč, přičemž vliv nákupu nových busů tvoří cca 90 tis. Kč (odečítáme náklady spojené s dovozem a přihlášením vozidel, registrační značky na přání a úroky z úvěru). Zároveň také po dohodě odečítáme náklady ve výši 150 tis. Kč, které tvoří upgrade odbavovacího systému, který umožní mimo jiné fungování odbavení pomocí QR-kódu, bankovních karet a případnou integraci do systému VDV. V absolutní hodnotě pak tedy meziročně došlo ke zvýšení této položky jen o cca 20 tis. Kč. Bližší rozpis hlavních nákladů této položky je v tabulce uveden.

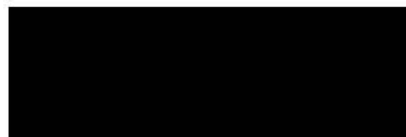
8) Tržby

Tržby vzrostly v absolutní částce o cca 730 tis. Kč, kdy se na tom podílí z části 650 tis. Kč podílí vyšší výběr jízdného – ukazuje se tak, že cestující si zvykli na změny provedené v roce 2018. Zároveň je v této položce zahrnut příjem z reklamy na vozidlech MHD (meziročně nižší z důvodu obnovy vozidel). Zároveň se do položky tržeb promítl kurzový zisk z provedené transakce pořízení nových vozidel ve výši 122 tis. Kč, který ovšem z logiky věci „snižuje“ náklady související s pořízením nových vozidel.

Závěr:

Z výše uvedené analýzy plyne, že náklady na provoz MHD v roce 2019 výrazně rostly zejména v důsledku zvyšování mezd řidičů. Na tuto skutečnost jsme upozorňovali již v naší žádosti ze dne 30.10.2018, kdy jsme odhadovali mezd růst o 400 – 600 tis. Kč, skutečnost však byla ještě o něco vyšší, konkrétně cca 740 tis. Kč. Pokud jde o ostatní náklady, většinu z nich nebylo taktéž možné výrazněji ovlivnit. Na druhou stranu lze z těchto nákladů odečíst částku ve výši cca 520 tis. Kč, která zahrnuje náklady spojené s uvedením 4 nových autobusů do provozu. Nabízíme to jako vstřícný krok i přesto, že z morálního hlediska by i tyto částky měly být považovány za uznatelné náklady – naše společnost se snažila včas zajistit takové dopravní prostředky, aby byla připravena nasadit je do provozu od prvního dne plnění nové smlouvy. Nejenom, že nasazení těchto vozidel proběhlo bez problémů (na rozdíl třeba od mediálně známé situace při nástupu nových dopravců na železnici v prosinci roku 2019), ale zároveň jsme pořídili vozidla vybavená klimatizací (v součtu za cca 1,2 mil. Kč), čímž jsme splnili přání nejen cestujících, ale i některých představitelů města, byť dle podmínek smlouvy tato výbava nebyla požadována. Pokud jde o možné tržby z prodeje starších vozidel, kdy pravděpodobně v roce 2020 dojde k prodeji 1 vozidla (odhad prodejní ceny cca 100 – 200 tis. Kč), uvádíme pro doplnění, že zůstatková hodnota vozidel pořízených v průběhu let 2012 – 2015 (tedy bez 4 busů v závěru roku 2019) činila k 31.12.2019 cca 1 mil. Kč. Výsledná ztráta z provozu po odečtení vlivu pořízení nových busů pak činí 581 tis. Kč, což jsou 4% provozních nákladů a zároveň jde o částku v souladu s našimi průběžnými odhady.

Ve Žďáru nad Sázavou dne 15.4.2020

Ing. Richard Latislav
předseda představenstva ZDAR, a.s.

Věc: Aktuální situace – dopady koronaviru na provoz MHD

V současné době zajišťujeme městskou hromadnou dopravu (dále jen MHD) ve Žďáře nad Sázavou na základě Smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících MHD. Smlouva byla uzavřena dne 30. 7. 2018 na období let 2020 – 2029.

Pro zajištění chodu MHD je využíváno celkem 7 nízkopodlažních vozidel. MHD ve Žďáře nad Sázavou zaměstnává celkem 10 stálých zaměstnanců řidičů a k tomu nezbytnou obsluhu (dispečer, garážmistr).

Pro zajištění chodu MHD naše firma výrazně investovala - v závěru loňského roku jsme pořídili pro zabezpečení provozu nízkopodlažní vozidla značky IVECO, která splňují ustanovení nové smlouvy. Celková investice byla ve výši 13,1 milionu Kč.

Při podpisu smlouvy obě strany vycházely z určité výše ujetých kilometrů za vysoutěženou cenu. Žádná ze zúčastněných stran nemohla předpokládat zcela výjimečnou situaci, kdy v návaznosti na nouzový stav po dohodě smluvních stran došlo s účinností od 28. 3. 2020 k radikálnímu omezení jednotlivých linek na 30% očekávaného smluvního výkonu.

Uzavřená smlouva tuto situaci neřeší, dochází k situaci, kdy z větší části není dohodnutý výkon za smluvní cenu realizován. Bez ohledu na snížení rozsahu služeb bude naše společnost nadále vynakládat významné finanční prostředky na udržení stavu zaměstnanců MHD i na splácení úvěrů spojených s pořízením nových autobusů.

Ekonomika MHD je zcela oddělena od dalších aktivit naší firmy, které bohužel nejsou schopné tuto činnost dotovat ze svých vytvořených zdrojů, ostatní doprava je taktéž nyní významně omezována po utlumení výroby u našich zákazníků. Měsíční příjmy MHD činili v letošním roce cca. 1 119 tis. Kč, z toho tržby od cestujících byly vykazovány v průměrné výši 382 tis. Kč. Po omezení MHD bude měsíční příjem MHD cca 390 tis. Kč a výrazně bude generovat ztrátu provozu.

Jednotlivé náklady při nulovém, spíše záporném hospodaření MHD jsou rozděleny v poměru na 40% mzdy, 20% PHM (nafta a CNG), a 40% ostatní, převážně fixní náklady. Při výrazném omezení měsíčních výkonů dojde k úspoře nafty, k další náklady budou bohužel vynakládány nadále, pokud budeme nadále v budoucnu udržet a provozovat MHD. Jedná se mzdy řidičů, splátky úvěrů za autobusy, ponechání servisu i dispečerské obsluhy MHD.

V důsledku současné mimosmluvní situace sdělujeme, že z našich prostředků nelze dlouhodobě provozovat MHD za současných smluvních cenových podmínek. Pokud bude do budoucna, po ukončení mimořádné situace, požadavek na obnovení rozsahu MHD ve stejné kvalitě i počtu zaměstnanců, musíme obnovit vozový park udržet, což platí i o zaměstnancích a zázemí.

Žádáme Vás o dohodu, která bude reagovat na vzniklou mimořádnou situaci, a o kompenzací části nadále vynakládaných prostředků po výrazném omezení rozsahu MHD. Pro realizaci uvedených povinností bez smluvního výkonu vás žádáme o měsíční příspěvek na MHD ve výši 500 tis. Kč nad rámec tržeb za ujeté kilometry v omezeném provozu. Tyto zdroje budou použity k úhradě výdajů, které zajistí i nadále možnosti zachování rozsahu MHD po uplynutí mimořádné situace. Tento příspěvek žádáme vyplácet jen po dobu trvání omezeného výkonu. Při ukončení mimořádné situace v průběhu některého z následujících měsíců by byl příspěvek nárokován jen poměrnou částkou z tohoto kalendářního měsíce.

Ve Žďáru nad Sázavou dne 15.4.2020

S pozdravem

[redacted]
Ing. Richard Latislav
předseda představenstva ZDAR, a.s.

ISO 9001:2008

NÁKLADNÍ DOPRAVA / LOGISTIKA / OSOBNÍ DOPRAVA / CESTOVNÍ KANCELÁŘ / SLUŽBY MOTORISTŮM